

Datum
2023-05-26
Vår referens
Csaba Gyarmati
Trafikingenjör
csaba.gyarmati@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Införande av BK4 på ytterligare gator i Malmö TN-2023-243

Sammanfattning

Ett antal gator i Malmö klassades 2021 upp till bärighetsklass 4 (BK4) efter beslut av tekniska nämnden (TN-2021-1184). Fordon och fordonskombinationer upp till 74 ton får föras på BK4-vägar. Vid samma tillfälle tog tekniska nämnden beslut om att förvaltningen skulle utreda vidare förutsättningar för införande av BK4 samt återkomma till nämnden med förslag till beslut.

Förvaltningen anser att det finns möjlighet att öppna upp fler gator för BK4 i Malmö. Förvaltningen har tagit fram ett förslag till utökande av BK4-klassade vägar i Malmö.

Förslag till beslut

Tekniska nämndens trafikutskott föreslås besluta

att BK4 ska införas på de föreslagna gatorna enligt bild 1 samt,

att förvaltningen via befintlig delegationsordning kontinuerligt bedömer önskemål avseende BK4 och utifrån behov samt lämplighet klassar upp ytterligare gator till BK4.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse TN-2023-243 Införande av BK4 på ytterligare gator i Malmö

Beslutsplanering

Tekniska nämndens trafikutskott 2023-06-08

Beslutet skickas till

[Här skriver du vem beslutet ska skickas till efter att protokollet är justerat, ange funktion eller organisation. Uppgifterna överförs till protokoll och protokollsutdrag. I fliken expediera till, på ärendekortet, anger du fullständiga uppgifter som exempelvis e-postadress, som en information till nämndsekreteraren. Om beslutet inte ska expedieras, kan denna text och rubrik tas bort.]

Ärendet

Bärighetsklass 4 (BK4) är den högsta bärighetsklassen i landet idag. Fordon upp till 74 ton tillåts trafikera BK4-vägar. Större delen av Malmös gator är idag klassade BK1, vilket tillåter fordon med totalvikt upp till 64 ton.

2021 infördes BK4 på vissa utvalda gator i Malmö efter beslut i tekniska nämnden (TN-2021-

1184). Vid detta tillfälle beslutade tekniska nämnden även att förvaltningen skulle återkomma med förslag på ytterligare gator som kunde klassas upp till BK4.

Under de efterföljande åren har ytterligare förfrågningar om BK4 inkommit och det generella intresset hos transportbranschen om att nyttja BK4-vägar har ökat. Fler och fler vägar under Trafikverkets regi öppnar upp för BK4. Den långsiktiga målsättningen hos Trafikverket är att upplåta hela vägnätet för BK4 i framtiden, ett arbete som dock kommer ta flera år. Många kommuner, bland annat Malmö, anpassar sig successivt till detta genom att införa lokala BK4-gator. Trafikverket ser BK4 som en stor möjlighet att minska antalet transporter på gator och vägar då större mängder gods kan transporteras av färre lastbilar. Detta kan leda till minskad miljöpåverkan och reducerat väglitage. Även elektrifieringen av den nationella fordonsflottan börjar anpassas till BK4 där test med BK4-lastbilar görs hos flera tillverkare.

Förslag till nya sträckor

Utifrån önskemål som kommit in till förvaltningen samt kännedom om befintliga transportleder för tung trafik har förvaltningen arbetat fram ett förslag på gator som kan öppnas upp för BK4. I framtagandet av förslaget har bärigheten på gator och broar avgjort vilka sträckor som kan öppnas upp för BK4. Det krävs inga förstärkningsåtgärder för att dessa gator ska öppnas upp för BK4.

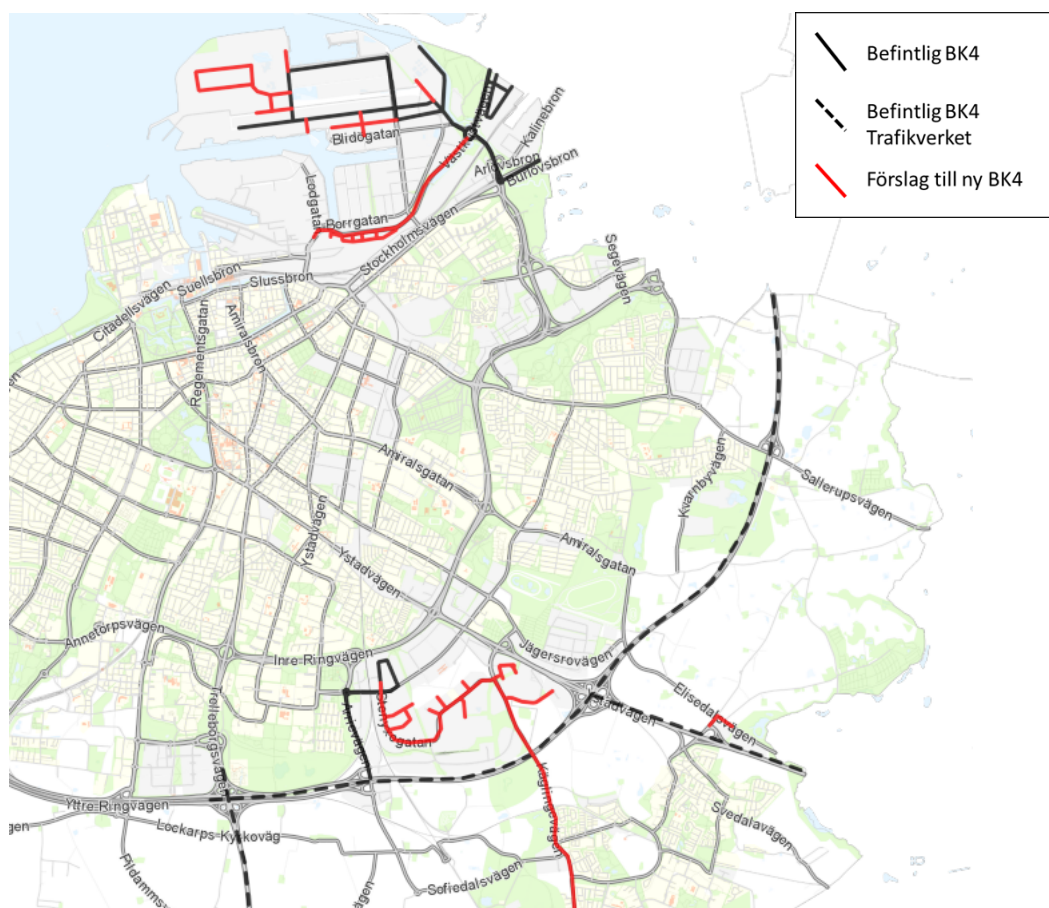

Bild 1: förslag till nya sträckor för BK4. Målpunkterna ligger i första hand längs gator i Norra Hamnen samt Fosiemy industriområde.

Konsekvenser av förvaltningens förslag

Syftet med BK4 är att göra det möjligt att använda tyngre fordon på delar av vägnätet vilket leder till effektivare godstransporter.

- Lastbilar har möjlighet att lasta mer gods vilket kan leda till färre transporter – mindre trafikarbete totalt sett.
- Potential att minska miljöpåverkan om färre fordon trafikerar vägarna.
- Möjlighet för verksamheter att effektivisera sina transporter.
- Ingen påverkan på utrymme i trafikrummet – fordonen är varken bredare eller längre än BK1-fordon.
- Inga trafiksäkerhetsrisker har redovisats, det ställs krav på fordonen för att trafiksäkerheten ska vara jämförbar med övriga fordon.

Vägslitage

Förvaltningen har tagit fram en utredning avseende konsekvensen av BK4 vad gäller vägslitage i Malmö. Utredningen visar att vägslitage troligtvis beror på vilken typ av BK4-lastat fordon som används.

12-metersfordon som lastas enligt BK4 innebär större vägslitage i jämförelse med motsvarande 12-metersfordon som lastas enligt BK1. Detta är för att mängden axlar är densamma och därmed ökar både totalvikt och axeltryck vid BK4.

Ett BK4-lastat 24-metersfordon innebär troligtvis mindre vägslitage eftersom dessa fordon har krav på fler axlar i jämförelse med BK1-lastat 24-metersfordon. Det innebär att även fast totalvikten ökar så är axeltrycket mot vägkroppen lägre.

Förvaltningen har även tagit fram en bärighetsutredning över ett antal gator i industri- och verksamhetsområden, vilket har varit vägledande i vilka gator som valts ut i detta förslag till BK4. Utredningen visar att flertalet gator kan öppnas upp för BK4. På gator med bra konstruktioner som är byggda för att klara belastningen från en stor andel trafik kommer det troligtvis inte ske en ökad nedbrytning av BK4. Det krävs dock en viss försiktighet vad gäller så kallade obbyggda gator (äldre gator med sämre konstruktion och tunn beläggning byggda utifrån andra kriterier än idag) där det i dagsläget är oklart hur en omklassning till BK4 påverkar gatornas livslängd.

Framtida hantering av BK4 i Malmö

Det är troligt att det successivt kommer komma in ytterligare önskemål för att fler sträckor ska öppnas upp för BK4. Det finns även önskemål om att öppna upp tillfälliga BK4-vägar till exploateringsområden som under en begränsad period kan leda tyngre transporter till byggetableringar.

Hittills har ärenden om BK4 lyfts av förvaltningen för beslut i tekniska nämnden då BK4 har setts som en principiell fråga för nämnden. Framöver kommer arbetet med BK4 främst handla om mindre justeringar och utökningar av det befintliga vägnätet. Detta hanteras rimligen inom förvaltningens linjearbete. Förvaltningen föreslår därmed att framtida beslut om BK4 tas i den befintliga delegationen för trafikärenden av tjänstepersoner på avdelningen för offentlig miljö.

Ansvariga

Joakim Florén Enhetschef

Andrew Roberts Avdelningschef

Tobias Nilsson Direktör